

Vihdin kunta
Vihdin Vesi
Vesilaitoksen johtaja Saijariina Toivikko
saijariina.toivikko@vihti.fi

Viite: Lausuntopyyntöne, 10.9.2020

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto koskien Vihdin Veden jätevesihuollon vaihtoehtojen vesistövaikutusten arviointia sekä purkuvesistöjen kemiallisten vesistövaikutusten tarkastelua, Vihdin kunta/ Vihdin Vesi

Vihdin Vesi on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen lausuntoa Vihdin Veden jätevesihuollon vaihtoehtojen vesistövaikutusten arvioinnista sekä Vihdin Veden jätevesihuollon vaihtoehtojen purkuvesistöjen kemiallisten vesistövaikutusten tarkastelusta.

Taustaa

Vihdin Vedellä on tällä hetkellä kaksi jätevedenpuhdistamoa, Nummelan ja Kirkonkylän puhdistamot. Kirkonkylän puhdistamolta jätevedet puretaan Hiidenveden Kirkkojärveen ja Nummelan puhdistamolta Siuntionjoen vesistöön Risubackajokeen. Nummelan jätevedenpuhdistamon ympäristölupa määrää, että jätevesien johtaminen Siuntionjoen vesistöön on lopetettava 31.12.2026 mennessä.

Vihdin Nummelan jätevedenpuhdistamolla on Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 21.9.2007 myöntämä ympäristölupa nro 33/2007/1, jota Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut 24.6.2009 antamallaan päätöksellä nro 09/0213/1 ja Etelä-Suomen aluehallintovirasto on muuttanut 17.12.2019 antamallaan päätöksellä nro 509/2019. Ympäristöluvan lupamääräys nro 22. kuuluu seuraavasti:

Nummelan jätevedenpuhdistamon jätevesien johtaminen Siuntionjoen vesistöön on lopetettava 31.12.2026 mennessä. Luvan saajan on toimitettava suunnitelma puhdistettujen jätevesien johtamisesta muualle kuin Siuntionjoen vesistöön aluehallintovirastoon 31.12.2020 mennessä. Suunnitelmassa tulee esittää eri vaihtoehtoja sekä niiden kustannus- ja vesistövaikutusvertailut. Mikäli yhtenä suunnitelman tuloksena on, ettei jätevesiä voida kohtuullisin kustannuksin vesistövaikutukset huomioiden johtaa muualle kuin Siuntionjoen vesistöön, luvan saajan tulee suunnitelmassa esittää toimet, joilla Siuntionjoen vesistöön kohdistuva jätevesien aiheuttama kuormitus vähenee nykyisestä siten, ettei sillä ole merkittävää haitallista vaikutusta vesistössä purkupaikan alapuolella.

16.10.2020

Tässä tapauksessa suunnitelmaan tulee liittää myös tarkempi selvitys suunnitelman mukaisen toiminnan vesistövaikutuksista.

Vihdin Vesi on parhaillaan laatimassa lupamääräyksen 22. mukaista suunnitelmaa. Vihdin Vesi suunnittelee uutta keskuspuhdistamoa, jossa käsiteltäisiin sekä Nummelan että Kirkonkylän puhdistamon jätevedet. Vaihtoehtoisesti jätevedet voitaisiin johtaa siirtoviemäriä pitkin Espooseen rakenteilla olevaan Blominmäen puhdistamoon. Jätevesien keskittämisen perusteena on se, että molempien nykyisten puhdistamojen kapasiteetti ja rakennustekninen elinkaari alkavat olla täyttymässä. Vihdin Vesi pyytää suunnitelmaan liitettävästä vesistövaikutusten arvioinnista ELY-keskuksen lausuntoa ennen suunnitelman toimittamista aluehallintovirastolle.

Vihdin Veden jätevesihuollon vaihtoehtojen vesistövaikutusten arviointi sekä purkuvesistöjen kemiallisten vesistövaikutusten tarkastelu

Vihdin Vesi on teettänyt kesällä 2020 Länsi-Uudenmaan Vesi- ja ympäristö ry:llä Vihdin Veden jätevesihuollon vaihtoehtojen vesistövaikutusten arvioinnin (luonnos 9.9.2020). Vesistövaikutusarvioinnissa tarkastellaan suunnitteilla olevan keskuspuhdistamon jätevesien johtamisen vaikutuksia vaihtoehtoisissa, joissa jätevedet johdetaan kokonaan tai osittain Risubackajokeen Siuntionjoen vesistöön tai Nummelanselälle Hiidenveteen. Lisäksi tarkastellaan vaihtoehtoa, jossa jätevedet johdettaisiin siirtoviemäriä pitkin Espooseen rakenteilla olevaan Blominmäen puhdistamoon ja sieltä Suomenojan kautta Espoon merialueelle.

Vesistövaikutustarkastelussa arvioidaan puhdistamon kuormituksen vaikutuksia purkuvesistöissä pitkällä aikavälillä. Vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan mahdollisia muutoksia vesistön ekologiseen tilaan ja sen osatekijöihin biologisiin ja niitä tukeviin veden fysikaalis-kemiallisiin tekijöihin.

Raportin ravinnekuormituslaskemissa on hyödynnetty ympäristöhallinnon WSFS-VEMALA-mallia. Jätevesikuormituksen vaikutuksen havainnollistamisessa ekologiseen tilaan on käytetty apuna ympäristöhallinnon LLR-kuormitusvaikutusmallia. Mallin avulla voidaan ennustaa tulokuorman muutoksen vaikutuksia järven ekologista tilaa kuvaaviin osamuuttujiin kokonaisfosfori ja –typpipitoisuuksiin ja a-klorofyllipitoisuuksiin.

Lisäksi Vihdin Vesi on teettänyt Laki&Vesi Oy:llä Vihdin Veden jätevesihuollon vaihtoehtojen purkuvesistöjen kemiallisten vesistövaikutusten tarkastelun.

16.10.2020

Uudenmaan ELY-keskuksen Y-vastualueen lausunto

ELY-keskus katsoo, että LUVY ry:n tekemä selvitys Vihdin Veden jätevesihuollon vaihtoehtojen vesistövaikutusten arvioinnista on laaja ja perusteellinen. Kuten selvityksessä on todettu, mm. käytettyjen mallien tuloksiin sisältyy kuitenkin epävarmuutta ja epävarmuutta aiheutuu myös siitä, että toteutuneiden kuormitustietojen puuttuessa arvioitavien vaihtoehtojen kuormituksina on käytetty esitettyjen lupamääräysten sallimia kuormituksia.

Selvityksessä esitettyjen johtopäätösten mukaan jätevesien johtaminen Blominmäen puhdistamolle parantaa joidenkin ekologisen luokituksen osatekijöiden tilaa Hiidenvedessä sekä ekologisen luokan kokonaistilaa Karhujärvessä ja Siuntionjoessa. Muilla selvityksessä tarkastelluilla vaihtoehtoilla ei ole positiivista vaikutusta tarkasteltujen vesistöjen tilaan.

ELY-keskus toteaa, että Hiidenvedellä ja Siuntionjoen vesistöalueella on käynnissä kunnostusprojekteja, joiden tavoitteena on parantaa vesien ekologista tilaa. Näiden kunnostustoimien vaikutusta ei ole voitu ottaa huomioon em. selvityksessä. Puhdistettujen jätevesien laskeminen jatkossa Hiidenveteen ja/tai Siuntionjoen vesistöön ei edistä kunnostusprojektien tavoitteiden ja vesien hyvän ekologisen tilan saavuttamista näissä vesistöissä.

ELY-keskus toteaa, että uusin pintavesien ekologinen ja kemiallinen luokittelu julkaistaan 2.11.2020 ehdotuksessa Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelmaksi vuosille 2022-2027. ELY-keskus katsoo, että Vihdin Veden jätevesihuollon vaihtoehtojen vesistövaikutusten arviointiraportti sekä vaihtoehtojen purkuvesistöjen kemiallisten vesistövaikutusten tarkasteluraportti tulee päivittää sekä ekologisen että kemiallisen luokituksen lähdetietojen osalta marraskuun alussa. Lähdeviitteenä tulee käyttää em. ehdotusta Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelmaksi vuosille 2022-2027.

Vesistöjen kemialliseen tilaan kohdistuvia vaikutuksia koskevassa raportissa on lähdetty siitä, että lupamääräyksillä estetään jätevesistä aiheutuva laatu normien ylittyminen vesistöissä. Tämän on todettu saattavan aiheuttaa puhdistuksen tehostamisen tarvetta uusien laatu normejä koskevan säätelyn piiriin vasta myöhemmin todennäköisesti tulevien aineiden, kuten lääkeaineiden osalta. Tämän lisäksi on tärkeää ottaa huomioon, että asetuksen (1022/2006) tavoitteena on lopettaa kerralla tai vaiheittain vesiympäristölle vaarallisten aineiden päästöt ja huuhtoutumat pintavesiin ja vähentää vaiheittain haitallisten aineiden päästöjä ja huuhtoutumia sekä yhteisvaikutuksia vesistöihin kohdistuvan muun kuormituksen kanssa.

Nummelan jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan mukaisesti jätevedet tulee ensisijaisesti johtaa muualle kuin Siuntionjoen vesistöön. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Vihdin Veden teettämät vesistövaikutusten arvioinnit huomioon ottaen ainoa varteenotettava

16.10.2020

vaihtoehto on jätevesien johtaminen Espoon Blominmäen puhdistamolle käsiteltäviksi. Mikäli tämä kuitenkin koituu Vihdin kunnalle kustannuksiltaan kohtuuttomaksi, voidaan ympäristöluvan mukaan hyväksyä jokin muu vaihtoehto jätevesien käsittelemiseksi ja johtamiseksi, mikäli voidaan osoittaa, että Siuntionjoen vesistöön kohdistuva jätevesien aiheuttama kuormitus vähenee nykyisestä siten, ettei sillä ole merkittävää haitallista vaikutusta vesistössä purkupaikan alapuolella.

ELY-keskus ei tässä vaiheessa ota kantaa mahdollisesti rakennettavaan keskuspuhdistamoon viitaten edelleen siihen, että ympäristölupa määrää ensisijaisesti johtamaan jätevedet pois Siuntionjoen vesistöä. ELY-keskus toteaa kuitenkin, että esitetyn arvioinnin perusteella mikään muu esitetyistä vaihtoehdoista Blominmäen puhdistamoon johtamista lukuunottamatta ei täytä lupamääräyksessä esitettyä edellytystä merkittävien haitallisten vesistövaikutusten estämisestä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Sara Poijärvi ja ratkaissut ylitarkastaja Marjo Vuola.

Merkintä asiakirjan sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Asiaa Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastuualueella hoitaa Sara Poijärvi, puh. 0295 021 407.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet ylitarkastajat Heidi Åkerla ja Sirpa Penttilä Uudenmaan ELY-keskuksesta sekä kalastusbiologi Perttu Tamminen Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta.

Tämä asiakirja UUELY/3305/2015 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/3305/2015 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Poijärvi Sara 16.10.2020 14:08

Ratkaisija Vuola Marjo 16.10.2020 14:08